

לפני שמתיישבים ליד השולחן...

מה שהופך את ההתוועדות עם הרב שכתי סלכטיצקי, שליח חב"ד הראשי בבלגיה, לחוויה כה סוחפת, הוא השילוב בין העומק של התכנים ובין ההגשה הנעימה והקולחת, כשהרעיונות החסידיים העשירים מתובלים בשפע סיפורים ודוגמאות מהחיים.

הרב סלכטיצקי הוא תלמיד חכם, עובד ה', מחנך מחונן ואיש עתיר עשייה. התכונות הללו, לצד אישיותו החסידית הלבבית, מתמזגות יחד בהתוועדויותיו המושכות אליהן קהל רב ומגוון. בא בהן לידי ביטוי גם ניסיונו הרב בייעוץ בשאלות מתוך החיים בנושאים כמו חינוך, שלום בית והתמודדות עם קשיים ומשברים.

פרקי הספר שלפנינו לוקטו מתוך התוועדויותיו של הרב סלכטיצקי במקומות רבים ברחבי העולם. הם הועלו על הכתב ונערכו על-ידי דרור יהב ואהרוני ברנשטיין מתוך מאמץ לשמור על הסגנון הלבבי והבלתי-פורמלי השמור לשיחה שבעל-פה. ההתוועדויות הופיעו לראשונה בעלון השבועי קרוב אליך, וכעת הם מוגשים מחדש בספר שלפניכם בעריכתו של הרב יצחק קפלן.

ההתוועדות לא באה רק או להעשיר את הידע או לספק שעה של קורת רוח. כשבאים להתוועדות באים ללמוד ולהחכים, אך גם להתעורר, להתחנך ולהשתנות. אם אתם מוכנים, אתם מוזמנים להפוך את הדרך ולהצטרף אלינו אל ההתוועדות הראשונה.

לחיים!

ספריית מעיינותיך

תוכן עניינים

11. "לחיים" כבר אמרת?

כן, מדברים אליך!

17. כוחות של בלי-גבול.

23. לא להתכחש למתנות שקיבלנו.

27. החמור הצבעוני של מלך המשיח

33. הנר האישי שלי.

39. לחיות באמת.

הדרך למעלה

47. תהיה גנרל.

53. גם באש וגם במים.

59. כמה אתה באמת רוצה?.

65. כלים ריקים אל תמעיטי

71. הערך האמיתי נמצא בפנים

75. הבלוף הגדול של העולם.

81. רבי וחסיד - קשר דר-כיווני

לקרוע את הים

89. בלי להתקפל וכלי להתנפל

97. לגלות את האמת בתוך השקר

105. נקודת המפגש של השמים והארץ

111. אז איפה אלוקים היה בשואה?

121. לקלף - ולהגיע לפרי

127. לראות רק את הטוב

133. המדריך לקירוב יהודים לתורה

מאירים את הבית

149. נישואין - להתרומם מעל האגו

157. "הכנעני" ו"החתי" במשפחה ובחיים

163. אמא, זה תלוי בך!

169. לא לאלף, לחנך

177. חינוך זה עניין רציני

185. כך נחנך את ילדינו לתפילה אמיתית

במעגל השנה

193. יום יצירת הקשר

199. הקול ה'היולי' של ראש השנה

207. לאן ברח יונה הנביא?

213. המקום שהשכל אינו יכול להגיע אליו

תוכן עניינים • 9

- 221..... תגנוב אפיקומן, ותברח!
- 229..... התורה הוטבעה בתוך המציאות
- 235..... מתן תורה ומאכלי החלב
- 241..... איך מגביהים את בית המקדש?

כוחות של בלי-גבול

בשום מקום לא כתוב איך היה נראה אדם הראשון, מה היה משקלו או צבע העיניים שלו. הדבר היחיד שכתוב עליו הוא: "בצלם אלוקים ברא אותו". זהו, זה כל התיאור, וכנראה שזה אמור להספיק לנו.

"בצלם" זהו הניצוץ האלוקי שיש בכל אדם, חלק אלוהי ממעל. המושג הוא "צלם אלוקים" ולא "צלם ה'". הכוונה בשם ה' היא: היה, הווה ויהיה, ואילו הכוונה בשם אלוקים היא: בעל הכוחות כולם. יש לך צלם אלוקים וזה אומר שיש לך כוחות אלוקיים, הרבה למעלה מכוחות של נבראים אחרים. ה' נתן לך כוחות מהחלק אלוהי שלך, יש לך כוחות עצומים! מבחינה מסוימת, יש לך כביכול כוחות של בורא.

על הפסוק "לאמור לציון עמי אתה" אומר המדרש "אל תקרי עמי אתה אלא עמי אתה", שותפי, מה אני בורא שמים וארץ במילולי, אף אתה". הקדוש-ברוך-הוא נתן לאדם כוחות של בלי-גבול, והאדם נעשה שותף לקדוש-ברוך-הוא במעשה בראשית. באיזשהו מקום, לתפילה, ללימוד ולעבודת ה' שלך יש כוח לברוא עולם.

החטא הגדול

אבל מהו הדבר הראשון שעליך לדעת לפני שתוכל לגלות את הכוחות שלך? שאתה בעל כוחות! עליך להאמין ולדעת שיש לך כוחות, משום שאם חס ושלום לא תאמין בזה, גם אם יהיו לך הכוחות הגדולים ביותר, לא יהיה לך בעצם כלום. כולנו רואים סביבנו ילדים ואנשים שיש להם המון כישרונות ויכולות, אבל כמה מהם מממשים אותם? מתסכל מאוד לראות אדם שלא מצליח להוציא אל הפועל את הכישרונות שלו, ועוד יותר מתסכל לראות שהאדם איננו מודע בכלל למתנות שה' נתן לו. כשאדם לא מאמין שיש לו כוחות כאלה, הוא לעולם לא ידע איך לנצל אותם. לכן הדבר הראשון והחשוב ביותר הוא לדעת ולהאמין שאני בעל כוחות אינסופיים.

כשאירע חטא המרגלים, בני ישראל בכו. הקדוש־ברוך־הוא אמר להם "אתם בכיתם בכייה של חינום, ואני אתן לכם בכייה לדורות", ואכן היום הזה, יום תשעה באב, נהפך ליום של אבל וצער עד היום. מדוע החטא שלהם נחשב חמור יותר אפילו מחטא העגל? במדרש מופיע שהקדוש־ברוך־הוא אמר, שעל כך שרצו לחזור למצרים ועל כך שלא רצו להיכנס לארץ - אפשר לסלוח, אבל על דבר אחד לא: על כך שאמרו "ונהי בעינינו כחגבים, וכן היינו בעיניהם". זה שהם פחדו - נו, מילא. אבל כשהם הסתכלו על עצמם כחגבים או כנמלים ולא ידעו אילו כוחות יש בהם, כשהם לא הכירו בכוח הגדול שהקדוש־ברוך־הוא נתן להם - על כך אי־אפשר לסלוח. זה שבכיתם ולא האמתם בכך שיש בכם צלם אלוקים ושמתם עצמכם כחגבים - זה החטא הכי גדול.

זו כוונת המובא המדרש, שחטא העגל נמחל ונמחק כשבני ישראל עשו תשובה, ואילו חטא המרגלים נשאר לדורות. החטא נשאר לדורות כי אנחנו עדיין 'כחגבים'. כל זמן שעם ישראל לא יכיר

בכוחות שהקדוש־ברוך־הוא נתן ונותן לו בכל רגע, כל עוד לא נתקן את זה, זה לא יעזור - ה"בכייה של חננס" תישאר, ותישאר לדורות.

אני יכול, אני מסוגל

אני מכיר מורה מצוין, אחד הטובים שפגשתי. פעם הוא סיפר לי את סיפור חייו: "כשהייתי נער, חשבתי שאני לא מסוגל ללמוד. ההורים שלי הלחיצו אותי ודחפו אותי להגיע להישגים גדולים, והלחץ הזה השבית אותי. כבר מגיל צעיר ידעתי: משניות - זה לא בשבילי; חומש - קשה לי. כל זה היה עד שעלינו לארץ. כאן קיבלתי מורה חדש, ששידר לי כל הזמן שאני יכול, שאני מסוגל. הרבה אנשים אומרים מילים מעודדות, אבל אצלו הרגשתי שזה לא סתם מילים, הוא האמין בי באמת ובתמים.

"התחלתי ללמוד משניות, הצלחתי והתקדמתי, אבל הגמרא נשארה בשבילי חתומה, לא הייתי מסוגל להבין אותה. ברוך ה', התחנתני והפכתי בעצמי מורה לכיתות הנמוכות, ושיעור אחד מסרתי גם בכיתה גבוהה יותר. יום אחד קרא לי המנהל ואמר שבכיתה הגבוהה המורה לגמרא מתכונן לעזוב, וביקש שאמלא את מקומו בקביעות. אני? גמרא?? נבהלתי, זה לא בא בחשבון. אבל הוא אמר שאם לא אסכים, הוא יאלץ לקחת מורה אחר שילמד במקומי את שתי הכיתות.

"באתי הביתה שבר-כלי, אפילו לאשתי לא רציתי לספר למה אני ככה. היא לא ויתרה לי, ובסוף סיפרתי לה. התגובה שלה היתה מדהימה: 'אני לא יודעת על מה אתה מדבר. אתה כזה חכם, אני רואה שאתה מצליח בכל. תגיד לו שאתה לוקח יומיים ניסיון'. לקחתי, ומאז אני גם מורה לגמרא...". הוא באמת אחד המורים המצטיינים שאני מכיר, וה"חולשה" שלו היא כמובן לעזור דווקא לילדים החלשים.

בשקית לתוך האוקיינוס

הגמרא אומרת במסכת כריתות שאם אדם יוצא לדרך ורוצה לדעת אם תהיה לו הצלחה, עליו להיכנס לבית שיש בו מעט אור ולהתבונן בצל שלו. אם הוא רואה שיש לו שתי צלליות, אחת כהה ואחת חלשה יותר, זה סימן שתהיה לו הצלחה, אבל אם יש רק צל אחד, לא תהיה הצלחה גדולה. אך הגמרא מוסיפה שאסור לאדם לבצע את הבדיקה הזו, כי אם הוא ייכנס לחדר ולא יראה גם את הצל השני, אף על פי שהוא קיים, תהיה לו חלישות הדעת, וזה ימעט את המזל שלו. העובדה שהוא לא ראה את הצל תגרום לו שלא יאמין שתהיה לו הצלחה, וממילא המזל וההצלחה שלו יתמעטו.

לפי פנימיות התורה, יש חמש דרגות בנשמה: נר"ן ח"י - נפש, רוח, נשמה, חיה, יחידה. נר"ן הם הכוחות הנמוכים יותר, ואילו דרגת ה"יחידה" מתגלית רק במצב של מסירות-נפש. המהר"ם מרוטנבורג כותב שאם אדם הולך להישרף על קידוש ה' מתוך מסירות נפש, הוא לא ירגיש מאומה. הוא הולך בכוח ה"מקיף" שלו עד שהרגשת המציאות שלו מתבטלת, והוא נמצא בדרגה עליונה. גם במצבים פחות קיצוניים ממות על קידוש ה', כשאדם מאמין בכוחות שה' נתן לו ומרגיש לפתע התעלות, השראה, התלהבות או כוח לפעול ולשנות - זה מפני שהתעורר בו לרגע אחד הכוח ה"מקיף" ונתן לו חיות מיוחדת. דווקא הדברים הגדולים ביותר מתרחשים לפעמים בלי תכנון.

הצל הרגיל מקביל לנר"ן, ואילו הצל הכפול מבטא את הכוח ה"מקיף", של "חיה" ו"יחידה", והוא שומר על האדם. כשהאדם יוצא לדרך, אם הוא יראה שהכוח ה"מקיף" מגיע אתו, הוא יתחזק מכך. אבל אם הוא יחשוב שהכוח איננו - חולשת הדעת תחליש את מזלו

עוד יותר. ההצלחה תלויה בכמה אתה מאמין בצלם אלוקים שבך, בכוחות המיוחדים שה' נתן לך.

גם כשאדם נופל וגם כשהוא חוטא, כנשמה אין שום פגם. יהודי הוא כמו שמים מוארים בשמש, הכל טהור ונקי, אלא שלפעמים עננים מעיבים על האור. צריך לזכור שזה זמני בלבד, הרוח תגיע, העננים ימשיכו הלאה והאור יזרח מחדש. אני אחזור להיות מי שאני באמת.

אחד משליחי הרבי מליובאוויטש באוסטרליה היה הרב יצחק דוד גרונר. הוא הגיע פעם לרבי, ולפני שחזר לאוסטרליה הרבי שאל אותו: "מה תעשה בזמן הנסיעה באונייה?". הוא לא ידע מה לענות, והרבי אמר לו: "כשאתה חוזר באונייה דרך כל האוקיינוס עד לאוסטרליה, קח בבקשה את כל המחשבות שלך על כך שאתה לא יכול, לא מסוגל ולא מצליח; את כל המחשבות שמכניסות לך עצבות ואי-הצלחה, תעטוף אותן בשקית וזרוק אותה לאוקיינוס! זאת העבודה שלך לנסיעה הזו".

לחיים! שנזכה לעשות כזה "תשליך" בכל יום, שנזרוק את כל המחשבות שמכווצות אותנו ונאמץ את כל המחשבות שנותנות לנו אומץ וכוח.